

корҳои кардагиашон рӯзи қиёмат дар рӯйҳояшон сиёҳӣ ва ғубор ҷамъ мешавад.

Умедворем, ки мазмуни оятҳои дар ҳақиқи муъминон ва кофирон нозилшуда ба дили ҳар хонанда ва шунаванда таъсире мегузорад. Ба дили муъминон таскину хурсандӣ ва умед меоварад. Дар дили кофирону фосиқон хавф ва тарс эҷод мекунад. Ҳоло зинда ҳастанд, имконият ҳаст, ки аз роҳи бад гашта, нек гарданд.

Поёни сураи "**Абаса**". Ва лиллоҳил ҳамд.

81-уми сураи Қуръон буда, дар Маккаи мукаррама нозил шуда, аз 29 оят иборат аст.

Ин сура дар бораи ҳақиқат будани ҳодисаҳои рӯзи қиёмат, хусусан ҳодисаҳои бузурги он рӯз, ки бо изни илоҳӣ рӯйи медиҳанд, нақл мекунад. Дар давоми сура сифати фариштаи гиромиқадр Ҷабраил (а)-ро ки ноқили ваҳии илоҳӣ аст ва инчунин ҳақ будани пайғамбарии Муҳаммад (с) ва якчанд сифатҳояшон нақл мешавад.

Имом Тирмизӣ аз Абдуллоҳ ибни Умар (р) ривоят мекунад, ки Расуллоҳ (с) гуфтанд: «Ҳар касе хоҳад рӯзи қиёматро бо чашми худ мисли Моҳтоб равшан бубинад, бояд ба сураҳои «Куввират», «Инфитор» ва «Уншаққат» назар кунад».

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Бисмиллаҳи-р-Раҳмани-р-Раҳим

Оғоз мекунам ба номи Худованде ки беандоза меҳрубону бениҳоят бораҳм аст.

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ

Иза-ш-шамсу куввират. 1.

1. Ҳар вақте ки Офтоб печонида (рӯшноӣ аз ӯ дур карда) шавад -

Ривояти бисёре омадааст, ки рӯзи қиёмат Офтоб печонида шавад ва дар назари мардум рӯшноиафш гум шавад.

وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ﴿٢﴾

Ва иза-н-нучуму кадарат. 2.

2. ва ҳар вақто ки ситорагон тира шаванд –

وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ﴿٣﴾

Ва иза-л-чибалу суййират. 3.

3. ва ҳар вақто ки кӯҳҳо сайр кунонда шаванд -

Дар он рӯз кӯҳҳо пора-пора гардида, мисли чанг ё пашми кӯфта дар Осмон шино кунанд. Ин аст, ки он рӯзро рӯзи пурдаҳшат ва пурхайбат гӯянд.

وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ﴿٤﴾

Ва иза-л ъишāру ъуттилат. 4.

4. ва ҳар вақто ки (уштуру) даҳмоҳа маъталу бесоҳиб гузошта шавад -

Уштурони бордоршуда, хусусан агар ҳамлашон даҳмоҳа бошаду айёми наслдиҳиашон наздик шавад, бинобар одате, ки арабҳо доранд, аҳмияти хоси соҳибони худро ҷалб мекунанд ва онҳо ҳеҷ гоҳ бепарастор гузошта намешаванд.

Парвардигори олам дар ин оят хабар додааст, ки рӯзи қиёмат чунон пурдаҳшат аст, ки ҳатто уштуроне, ки ҳамлашон даҳмоҳа аст, бепарастор мемонанд. Яъне мардум аз тарсу ҳарос ҳама чизро фаромӯш мекунанду дар ғами худ мешаванд.

وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ﴿٥﴾

Ва иза-л-вуҳушу ҳушират. 5.

5. ва ҳар вақто (ҷонварони) ваҳшӣ ҷамъ карда шаванд -

Дар ин оят ғайри инсу ҷин дигар ҳар чӣ ки ҷон дорад "Вуҳуш" номида шудааст. Яъне яке аз аҳволи рӯзи Қиёмат ҷамъовариҳои ҷондорҳо мебошад. Ин ба хотири он аст, ки бо ҳам ҳисобӣ кунанд, мазлум аз золим ҳаққашро ситонад. То инсу ҷин камоли адли Парвардигорро бинанду фаҳманд, ки аз ин ҳисобот халосӣ нест.

Ибни Аббос (р) гуфтааст: «Мурод аз ҷамъ намудани ҷондорҳо марги онҳост, яъне баъди ҳисобӣ шудан ба амри

Парвардигор ғайри инсу чин дигар ҳама вуҳуш хок мегарданд». Аллоҳ донотар аст.

وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ﴿٦﴾

Ва иза-л-биҳāру суҷҷират. 6.

6. ва ҳар вақто баҳрҳо (мисли оташ) афрӯхта шаванд -

Ҳама медонанд, ки об бо оташ зид аст, лекин он рӯз баҳрҳо оташ гирифта месӯзанд, ин аст камоли қудрати Парвардигор, ҷойи шак нест.

وَإِذَا الْنُّفُوسُ زُوِّجَتْ ﴿٧﴾

Ва иза-н-нуфӯсу зузвиҷат. 7.

7. ва ҳар вақто нафсҳо (бо ҷасадҳо) ҷуфт карда шаванд -

Саҳеҳ аст, ки рӯзи қиёмат нафсҳо (руҳҳо) бо ҷасадҳо ҷуфт гардонида мешаванд. Ақидаи дигаре ҳам ҳаст, ки муфасссирони гиромӣ мегӯянд: “Ҳар кас бо касе дар амал монанд бошад, бо ҳам ҷамъ карда мешаванд, яъне некон бо некон, бадкорон бо бадкорон, кофирон бо шаётин ё муъминон бо ҳурон”. Чуноне ки дар ояти 71-72-73 с. “Зумар” ва о. 7.8.9.10.с. “Воқеъаҳ” гузашт.

وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ ﴿٨﴾

Ва иза-л-мав-ӯдату суилаат. 8.

8. ва ҳар вақто мавъудат (духтараки зинда дар гӯр)-ро пурсида шавад:

Мавудат — духтараки зиндадаргӯркардашударо гӯянд. Дар замони ҷоҳилият пеш аз фуруд омадани Ислом арабҳо духтаракони 4–5 соларо зинда ба зинда дар гӯр мекарданд. Барои худ нангу ор медонистанд, ки фарзанди онҳо фардо шавҳар мекунад ва моли дигар кас мегардад. Ё ин ки нафақаи онҳоро таъмин карда наметавонанд, зинда дар оғӯши хок мекарданд. Дар он рӯз чун онҳоро пурсида шавад, ки:

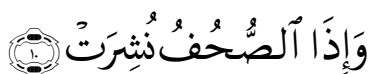
بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ﴿٩﴾

Би аййи заъбин қутилат. 9.

9. «Бо кадом гуноҳ кушта шуд?».

Рӯшан аст, ки ин духтарчаҳо ягон гуноҳе надоштаанд. Ин суол як хитобу сарзаниш ва ҳам дилкӯбии зинда дафнқунандагони онҳост. Албатта, як тафаккур ба маънои ин ду ояти каримаи (8–9) кифоя аст, то бифаҳмем, ки инсонҳои бо ном соҳиби ақл, аммо аз ҳақиқат беҳабару беимон дар замони ҷоҳилият (пеш аз Исломи то кадом дараҷа даст ба ваҳшоният мезаданд. Алҳамдулиллоҳ, Исломи азиз омаду онҳо дохили ин дини мубин гардиданд. Вақто ки имонашон парваришу сайқал ёфт, сурату сираташон аз чунин ваҳшониятҳо пок шуд, сари чунин ваҳшониятҳои зараровари зидди инсонӣ нуқта гузоштанд. Бо афсӯсу надомат ашкҳо мерехтанд, ғуломҳо озод мекарданд, ба мискину фақирон садақаҳо меоданд. Инчунин ба байтулмол кӯмак мерасонданд. Ҳатто сарватмандони онҳо то 100-шутур садақа меоварданд. Расулulloҳ (с) садақаи онҳоро рад нанамуданд. Адибе гуфтааст.

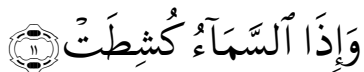
**Машав ғамгин, агар духтар бизодӣ,
Ки аз духтар бувад пайваста шодӣ.**

Ва иза-с-суҳуфу нушират. 10.

10. Ва ҳар вақто саҳифаҳо (номаҳои аъмол) нашр шаванд -

Мурод аз "суҳуф" номаи аъмол аст. Номаи аъмол иборат аст аз корҳои хайру (неку) шарри (бади) инсонҳо. Номҳои аъмол рӯзи қиёмат нашр шуда, ба дасти ҳар як кас супорида мешаванд. Номаи аъмоли баъзе одамон ба дасти росташон, баъзеҳо ба дасти чапашон ва баъзеҳо аз пушти сарашон дода мешаванд. Пас, ҳар кас ба дафтари аъмоли худ назар созад, ҳар он чи ки дар дунё карда буд, ҳама дар он сабт гардидааст. Онҳо метавонанд ба натиҷаи амалҳои худ баҳо диҳанд. Он рӯз ҳисоби амалҳо аз рӯи камоли адл сурат мегирад. Ба касе зулму беадолатӣ раво дида намешавад. Дар он ҷо одатҳои ношаръу ноҳақ, мисли хотирбинӣ, порадиҳӣ, зӯроварӣ ва ғайра дигар ба кор намеравад.

Ва иза-с самъу кушитат. 11.

11. ва ҳар вақто Осмон барканда шавад -

Дар он рӯз Осмон аз маконаш канда мешавад. Ранги Осмон тағйир ёфта, сурх мешавад, ин ҳам яке аз нишонаҳои он рӯзи қиёмат асту хабаре аз қудрату бузургии Парвардигор.

وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِرَتْ ﴿١٢﴾

Ва иза-л-Чаҳиму суъирават. 12.

12. ва ҳар вақто Дӯзах барафрӯхта (тасфонида) шавад -

Дар он рӯз оташи Дӯзах бо зиёдати афрӯхта шавад. Яъне тасфи он чунон баланд гардаду алангаи оташ чунон боло хезад, ки то ин вақт чунин нашуда буд.

وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ ﴿١٣﴾

Ва иза-л-Ҷаннату узлифат. 13.

13. ва ҳар вақто Ҷаннатро наздик карда шавад.

Боз яке аз манзараҳои рӯзи қиёмат он аст, ки барои муттақиён Ҷаннатро наздик оварда шавад, то ин ки аз тамошои он роҳат кунанд ва ба он нигариста дилҳояшон орому хотирашон ҷамъ гардад.

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ ﴿١٤﴾

Ҳалимат нафсу-м ма аҳздрават. 14.

14. Ҳар нафс (инсон) он чӣ ҳозир карда аст медонад.

Ин оят ҷавоб аст ба он оятҳои қаблӣ, ки бо калимаи "изо" (ҳар вақте) ибтидо ёфта буданд. Яъне инсон рӯзи қиёмат пурра, бе ҳеҷ камбудӣ хабардор мегардад ва хуб медонад, ки дар ин дунё чӣ корҳо карда буд. Хоҳ амали хайр бошад, хоҳ амали бад. Ё подоши ҳамаи амалҳояшро акнун хоҳад дид. Аз ин ҷост, ки аҳли салаф ақида кардаанд: "Ҳар касе рӯзи қиёматро ба чашм дидан хоҳад, ба оятҳои сураи мазкура рӯ орад".

فَلَا أَقْسَمُ بِالْخُنُوسِ ﴿١٥﴾

Фа лā уқсиму би-л-хуннас. 15.

15. Пас, қасам меҳӯрам ба ситорагони бозгарданда,

الْجَوَارِ الْكُنُوسِ ﴿١٦﴾

Ал-ҷавари-л куннас. 16.

16. сайрнамояндаи гоибшаванда -

Калимаи "куннас" аз "таканнасу" буда, ба маънои "тастуру" - яъне рӯз сатр (паноҳ) шуда, аз чашм ғоибшаванда омадааст.

Алоҳтаъоло дар ин оят бо ситорагони сайркунанда (мавқеъи худро дар Осмон нисбат ба дигар ситорагон зудтар ивазкунанда) ва рӯз ғоиб шуда шабона боз дар макони (мавқеъи) аввалаашон пайдошаванда ба таъкид қасам хӯрдааст.

Ин намуди ситорагон дар илми ҳозираи ситорашиносӣ (астрономия) сайёра ном доранд. Онҳо сайёрагони системаи Офтобианд. Олимон то ҳол 8-тои онҳоро кашф намудаанд. Замин ҳам яке аз онҳост. Ҳар яки ин сайёраҳо бо суръати ба худ хос аз рӯйи хатти (мадори) муайян бе хато дар атрофи Офтоб ҳаракат мекунанд. Дурахшонтарини онҳо Зухал, Муштарӣ, Миррих, Зухра, Уторуд аст. Ҷавоби қасамро дар ояи 19-ӯм, иншоаллоҳ, во меҳӯред.

وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ ﴿١٧﴾

Ва-л-лайли изъ ъасъас. 17.

17. ва қасам ба шаб, ҳар вақто торик шавад -

Худованд ба шаб, ки ҳар вақт биояд ва торикиаш олабро фаро гирад, қасам ёд намудааст. Калимаи "ъасъас" - ду маъно дорад - омадан ва қафо рафтан. Қавли аввал, - яъне омадан назди муфасссирони киромиқадр возеҳтар аст.

وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ ﴿١٨﴾

Ва-с-субҳи изъ танаффас. 18.

18. ва қасам ба субҳ, ҳар вақте ки бидамад,

Худои таъоло ба субҳ, ки ҳар вақто нафас зада равшан шавад ва равшанияш тамоми олабро фаро гирад, қасам ёд кардааст. Хонандагони гиромӣ ба тавзеҳоти ин ду оят дар ояи 1-ӯми сураи "Лайл" ва 1-ӯми сураи "Зухро"- рӯбарӯ хоҳед шуд.

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿١٩﴾

Иннаҳу ла қавлу расулиъ карим. 19.

19. албатта, Қуръон гуфтори фариштаи гиромиқадр аст,

Яъне қасам хӯрдани Офаридагор ба ситораҳою шабу субҳ аз ҳикмат холи нест. Ҳар яке аз онҳо сифати худро дорад ва ба мардум манфиати худро мерасонанд. Ояи 19-ӯм таъкид аст ба

мардум, ки Қуръон сухани бечо ва сухани инсу чин нест, балки каломи Раббонӣ аст, ки ба воситаи фаришта - ҳазрати Ҷабраил (а), ки ӯ назди Худованд азизу мукаррам аст, ба Пайғамбари охируззамон, ҳазрати Муҳаммад саллаллоҳу алайҳи васаллам, нозил гардонидаст ва ӯ:...

ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ﴿٢٠﴾

Зи қувватин ъинда Зи-л-Ъарши макӣн. 20.

20. соҳиби тавонои бо виқор назди Соҳиби Арш ва соҳиби мартабаи бузург аст.

Ҳазрати Ҷабраил (а) соҳиби қуввату тавоноие аст, ки Худо ба вай додааст. Ӯ буд, ки бо амри Парвардигор диёри қавми Лут (а)-ро чаппа ва халқашро ҳалок намуд. Ӯ аз ҷумлаи малоики муқарраби (наздиқгардонидашудаи) Худо буда, назди соҳиби Арш манзалату мақоми баланде дорад. Манзалати ӯ назди Худованд аз манзалати дигар фариштагон баландтар аст. Ва ӯ...

مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ﴿٢١﴾

Мутъъин ъамма амӣн. 21.

21. Дар малакути Осмон фармон бурдашуда ва амини ваҳйи Худост

Ҳазрати Ҷабраил (а)-ро дигар малоик итоъат мекунанд, қавли ӯро мешунаванду фармонбардорӣ мекунанд, зеро ӯ аз фариштаҳои муқарраб аст. Соҳиби амонат аст, аз ҳадди худ зиёду кам таҷовуз намекунад. Ин аст, ки Қуръони маҷид ба воситаи ӯ ба Расулуллоҳ (с) чун ваҳӣ илоҳӣ нозил шуд, ки ин аз манзалату соҳибэҳтиромии ин фаришта назди Худованд далолат мекунад.

وَمَا صَاحِبُكُم بِمَجْنُونٍ ﴿٢٢﴾

Ва маъсоҳибукум би маҷнӯн. 22.

22. Ва ҳамсуҳбат (ёр)-и шумо девона нест .

Вақте ки ҳазрати Муҳаммад (с) мардumi арабро ба сӯйи Худошиносӣ даъват мекард ва ба онҳо ваҳӣ расидаро талқин мекард, мушрикони сангдили гумроҳ ба каломи Раббонӣ будани он бовар накарда, меғуфтанд: "Муҳаммад девона шудааст". Худованд дар ин оят фикри нодурусти онҳоро рад намуда меғӯяд, ки ҳамсуҳбати шумо Муҳаммад (с) чуноне шумо мепиндоред, девона

нест. Шумо худ мебинеду медонед, ки ӯ дар ақлу фаросат, адлу инсоф, амну амонат ва дигар хислатҳои ҳамидаи инсонӣ аз ҳамаи шумо бартару болотар аст. Ӯ сухани Аллоҳро ба шумо мегӯяд. Ва ҳол он, ки:...

وَلَقَدْ رَءَاهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ ﴿٢٣﴾

Ва лақад рааҳу би-л-уфуқи-л-мубӣн. 23.

23. Ва албатта, ӯ фариштаро дар уфуқи аълои Осмон ошкор дида аст.

Ҳароина, ҳазрати Муҳаммади Мустафо (с) фариштаи амин ҳазрати Ҷабраил (а)-ро аз сӯйи шарқи Осмон ба сурати аслии ӯ, чуноне ки Аллоҳтаъоло ӯро халқ намуда буд, баръало равшану ошкор дид ва акнун ӯро мешиносад. Бинобар ин, он чи ки ҳазрати Муҳаммад (с) мегӯяд, ваҳйи илоҳӣ аст. Ваҳй ба ӯ (с) ба воситаи Ҷабраил (а) меояд, на бо каси дигар. Илова бар ин:...

وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ﴿٢٤﴾

Ва ма ҳува ғала-л гайби би занӣн. 24.

24. Ва ёри шумо (Муҳаммад) бар илми пинҳонӣ (ваҳйи илоҳӣ) бахил нест.

Яъне Расули Аллоҳ (с) дар нисбати ваҳйе, ки ба ӯ (с) мерасад, бахил нест. Ба он ваҳй чизе аз худ зиёд ё кам намекунад. Он чи бар ӯ мерасад, бидуни тағйир ба хурду бузург, ҷавону пир, марду зан, бою камбағал, ба ҳама ҳамон ҳел, ки ҳаст, мерасонад.

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿٢٥﴾

Ва ма ҳува би қавли шайтони-р раҷӣм. 25.

25. Ва он Қуръон сухани Шайтони рондашуда нест.

Яъне Қуръон сухану бофтаҳои шайтони раҷим набуда, балки каломи Раббонӣ аст, ки фариштаи муқарраб ҳазрати Ҷабраил (а) бар Расулаллоҳ (с) ҳамчу ваҳйи илоҳӣ меораду мерасонад.

فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ﴿٢٦﴾

Фа айна тазҳабун. 26.

26. Пас, шумо кучо меравед?

Муҳаммад (с) ба шумо – мушрикони араб ваҳйи илоҳиро, ки чуз ҳақиқат чизи дигаре нест, бе каму кост мерасонад. Роҳе, ки ӯ (с) шуморо ба он раҳнамоӣ мекунад, роҳест "сиротал мустақим", ки сабаби офияти ҳам дунё ва ҳам охирати шумост. Шумо онро дурӯғ пиндошта, кадом роҳро пеш гирифтаед ба кучо меравед? Ҳол он ки:...

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ

Ин ҳува иллā зикру-л лил ъāламйн. 27.

27. Нест Қуръон, магар панд барои оламиён,

Қуръон китобест, саршори панду ҳикмат, китобест барои наҷоти оламиён омада. Китобест, инсонро ба сӯйи ростӣ раҳнамо месозад. Китобест, барои имрӯзу фардо, барои ҷудо кардани ҳаққу ботил ва ҳалолу ҳаром. Китобест барои шинохтани Парвардигори оламиён ва оламу одам. Қуръон ба мисли суфраи густурда пеши аҳли башар ҷавобгӯи ҳама розу ниёзи онҳо ва барои осон кардани зиндагонии онҳост.

Сифатҳои Қуръон зиёд буда, ҳамаи онҳоро дар ин ҷо гуфтан аз имкон берун аст.

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ

Ли маъ шāа миъкум ай ястақим. 28.

28. барои ҳар кӣ аз шумо хоҳад, росткирдор шавад.

Касе, ки хоҳад дар роҳи ростии Илоҳӣ собитқадам бимонад, ин Қуръон барои ӯ пандгӯянда аст. Зеро Қуръон фарқияти роҳи дурустро аз нодуруст, ҳидоятро аз залолат ба хубӣ ва равшан баён кардааст.

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

Ва mā ташāуна иллā ай яшāаллоҳу Раббу-л-ъāламйн. 29.

29. Ва шумо намехоҳед, магар он (вақте ки) Худо - Парвардигори оламиён бихоҳад.

Ин оят ҳамчун як ҳушдор аст ба инсонҳо, яъне инсон барои анҷоми коре бе ёрию лутфу ҳидояти Аллоҳтаъоло қодир нест. Маълум гардид, ки анҷоми ҳама кори баду нек ба хоҳиши Аллоҳтаъоло сурат мегирад. Дар кори нек ҳам хоҳиши Ӯ таъоло вуҷуд дорад ва ҳам ризои Ӯ. Бинобар ин, нуктаи Қуръон ин аст, ки

ҳар инсони соҳибақлу соҳибимон бояд афзалтарин роҳро дархост намояд, ки ризои Аллоҳтаъоло дар он аст.

Дар “саҳеҳ”-и Муслим ва “сунан”-и Насойи ҳадисе аз Амр ибни Ҳорис омадааст, ки онҳо гуфтаанд: “Намози субҳро аз қафои Расулulloҳ (с) хондем, шунидем, ки ў (с) оятҳои 15, 16, 17 ва 18-ӯми ҳамин сураро хонданд”.

Анҷоми сураи **"Таквир"**. Ва лиллоҳил ҳамд.

82-юми сураи Қуръон буда, дар Маккаи мукаррама нозил шуда, аз 19 оят иборат аст.

Имом Тирмизӣ аз Абдуллоҳ ибни Умар (разияллоҳу онҳумо) ин ҳадиси шарифро ривоят мекунад, ки Расулulloҳ (с) гуфтаанд: **"Ҳар касе хоҳад рӯзи қиёматро ба чашми худ мисли Маҳтоб равшан бубинад, бояд ба сураҳои "Қувват", "Инфитор" ва "Уншаққат" назар кунад"**.

Сураи "Инфитор" мисли сураи "Таквир" дар хусуси қиёмат сухан меронад, лекин бо услубу оҳанги хоси худ.

Ба инсоне ки кибру ғурур дорад, хитоб мекунаду ўро ҳушёр месозад. Дар хусуси рост будани рӯзи қиёмат ва дар бораи ғариштагоне, ки инсон онҳоро намебинад, аммо онҳо барои ҳисобу китоби рӯзи қиёмат ҳамаи қору рафтори ўро китобат мекунад, сухан меравад. Дар ниҳоят аз оқибати ҳоли инсонҳои нек зикр мекунад.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Бисмиллаҳи-р-Раҳмани-р-Раҳим

Оғоз мекунам ба номи Худованде ки беандоза меҳрубону бениҳоят бораҳм аст.

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ

Иза-с-самъун фаатарат. 1.

1. Вақто ки Осмон шикофта шавад -

Яъне рӯзи қиёмат бо амри илоҳӣ Осмон шикофта мешавад.